

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY WE WRZEŚNI**

Oddział Nadzoru Sekcja Higieny Komunalnej
tel. 614360732
sekretariat.psse.wrzesnia@sanepid.gov.pl
higiena.komunalna.psse.wrzesnia@sanepid.gov.pl
www.gov.pl/web/psse-wrzesnia
/7891513809/SkrytkaESP

ul. Słowackiego 2
62-300 Wrzesnia
NIP 7891513809
REGON 639615830
BDO: 000538262

ON-HK.903.69.2024

Wrzesnia, dnia 27 marca 2024 r.

**OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI
DLA GMINY PYZDRY
za rok 2023**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537, z późn. zm.), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni na podstawie sprawozdań z własnych badań jakości wody oraz sprawozdań z wyników badań przekazywanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe dokonuje oceny obszarowej jakości wody dla gminy Pyzdry.

1. Producenci wody.

Producentem wody na terenie gminy Pyzdry jest Zakład Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Usług Wodno-Kanalizacyjnych w Pyzdrach ul. Magistracka 1. Na terenie gminy Pyzdry znajdują się 4 wodociągi publiczne, zaopatrujące stałych mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia, zlokalizowane w miejscowościach: Pyzdry, Pietrzyków, Lisewo, Wrąbczynek.

W 2023 r. nadzorowane wodociągi zaopatrywały 6514 stałych mieszkańców. W minionym roku wielkość produkcji wody wynosiła 1163,48 m³/d.

2. Wielkość produkcji, liczba ludności zaopatrywanej w wodę, jakość wody, przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów, prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody.

Tabela 1. Informacje dotyczące produkcji wody, liczby ludności zaopatrywanej w wodę oraz jakości wody dostarczanej przez wodociągi publiczne na terenie gminy Pyzdry.

Nazwa wodociągu	Produkcja wody (m ³ /d)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (tys.)	Ocena jakości wody – za rok 2023	Przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów	Prowadzone postępowania administracyjne
Wodociąg publiczny Pyzdry	278,36	2,617	przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 2 decyzje stwierdzające przydatność wody

Wodociąg publiczny Pietrzyków	453,5	1,464	przydatna do spożycia przez ludzi	mangan przekroczenie trwało 102 dni od 17.04.2023 do 27.07.2023 r (przekroczenia wahały się w granicach od 52 µg/l do 62 µg/l)	dla wodociągu wydano 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia oraz 1 decyzję o przydatności wody do spożycia
Wodociąg publiczny Lisewo	278,32	1,479	przydatna do spożycia przez ludzi	-	wydano 2 decyzje stwierdzające przydatność wody
Wodociąg publiczny Wrabczynek	153,3	0,954	warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi	mangan (przekroczenia wahały się w granicach od 58 µg/l do 457 µg/l) żelazo (przekroczenia wahały się w granicach od 222 µg/l do 524 µg/l, bakterie grupy coli w ilości 1 – 7 jtk/100 ml	Do dnia 30.11.2023 r. obowiązywała warunkowa przydatność wody do spożycia w zakresie żelaza i manganu (decyzje w sprawie wydane w 2022 r.). Pod koniec 2023 r. wydano 1 decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi wykonywane były badania wody w ramach monitoringu parametrów grupy **A** i monitoringu parametrów grupy **B** w zakresie i z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Monitoring grupy **A** obejmuje zakres podstawowy parametrów fizycznych, organoleptycznych, chemicznych i mikrobiologicznych. Monitoring grupy **B** stanowi rozszerzenie monitoringu kontrolnego i dostarcza niezbędnych informacji do oceny jakościowej produkowanej wody i obejmuje swoim zakresem m.in. metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody.

Badania jakości wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi w ramach kontroli urzędowej prowadzone były w akredytowanym laboratorium tj. w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Koninie oraz w Laboratorium Badania Wody i Pomiarów Fizycznych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

W 2023 r. w ramach kontroli urzędowej prowadzonej przez inspekcję sanitarną w wodociągach zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę w zakresie monitoringu grupy **A** pobrano **16** prób wody do badań, w zakresie monitoringu grupy **B** pobrano **4** próby, w zakresie nadzoru sanitarnego **48** próby.

W ramach kontroli wewnętrznej administrator wodociągów pobrał **16** prób do badań w zakresie monitoringu gr. A, **4** próby do badań w zakresie monitoringu gr. B i **41** prób w zakresie nadzoru sanitarnego.

3. Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

W ciągu roku 2023 wodę spełniającą wymogi sanitarne, określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) na terenie gminy Pyzdry dostarczały 3 wodociągi publiczne. Wodociąg zlokalizowany w miejscowości Wrąbczynek borykał się z ponadnormatywną wartością związków **manganu i żelaza** w wodzie. W omawianym wodociągu wystąpił incydent zanieczyszczenia wody **bakteriami grypy coli**. W wodociągu publicznym w Pietrzykowie okresowo wystąpiły problemy z ponadnormatywną zawartością **manganu**.

Bakterie grupy coli to drobnoustroje zdolne do przeżycia i namnażania w wodzie. Ich badanie służy jako wskaźnik skuteczności dezynfekcji. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U z 2017 r. poz. 2294) nie dopuszcza zawartości w wodzie bakterii grupy coli.

Stężenie **manganu** w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi podlega kontroli przy ustaleniu wartości parametrycznej 50 µg/l. Wartość tę przyjęto z uwagi na niekorzystny wpływ wyższych stężeń na ocenę organoleptyczną wody i jej akceptowalność przez konsumentów oraz zagrożenie tworzeniem się osadów w sieci wodociągowej. Obecność manganu w wodzie, zwłaszcza w ilościach stwierdzonych w badanych próbkach nie ma istotnego znaczenia pod względem bezpieczeństwa zdrowotnego, może natomiast przyczyniać się do niepożądanego smaku i zapachu (stęchłego) wody, a ponadto powodować wzrost barwy wody i uchwytne przebarwienie instalacji sanitarnych, ceramiki sanitarnej, pranej odzieży i powierzchni mających kontakt z wodą.

Żelazo - stężenie żelaza w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi podlega kontroli przy ustaleniu wartości parametrycznej 200 µg/l. Podwyższona zawartość żelaza w sieci wodociągowej może spowodować rozwój nitkowatych bakterii żelazistych, które oprócz zwiększenia barwy i mętności nadają wodzie przykry smak i zapach, powodują stopniowe trwanie sprawności sieci wodociągowej z powodu zatykania się jej masami żywych i obumierających bakterii. Posmak wody metaliczno-stęchło-mulisty zaczyna się pojawiać przy wartościach żelaza powyżej 300 µg/l. Ponadto podwyższona zawartość żelaza powoduje powstawanie plam na urządzeniach sanitarnych, na pranej bieliźnie, w czasie gotowania może zmieniać swe cechy fizyczne oraz wpływać na smak potraw.

W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami ww. parametrów w wodzie na stronie internetowej PSSE we Wrześni umieszczono komunikaty w sprawie jakości wody do spożycia dla mieszkańców miejscowości zaopatrywanych w wodę przez te wodociągi.

Wodociąg publiczny **Wrąbczynek**:

Mangan, żelazo - do dnia 30.06.2023 r. obowiązywała warunkowa przydatność wody do spożycia z uwagi na ponadnormatywne wartości manganu i żelaza w wodzie (decyzje w sprawie wydane w 2022 r.). W 2023 r. decyzje warunkowe zostały dwukrotnie zmienione w zakresie terminu obowiązywania decyzji. Przedsiębiorca wodociągowy zobowiązany był doprowadzić jakość wody pod względem zawartości manganu i żelaza do dnia 30.11.2023 r. W wyznaczonym terminie przedsiębiorca wodociągowy doprowadził jakość wody do normom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz okazał się skutecznością

podjętych działań naprawczych w postaci wyników wewnętrznej kontroli jakości wody w punktach zgodności obrazujących cały obszar zaopatrzenia z dnia 17.10.2023 r. W dniu 28.12.2023 r. PPIS we Wrześni wydał decyzję o przydatności wody do spożycia i komunikat o poprawie jakości wody z wodociągu publicznego we Wrąbczynku.

bakterie grupy coli (przekroczenie trwało 8 dni od 28.09.2023 r. do 04.10.2023 r.) - w próbie wody pobranej w dniu 28.08.2023 r. na SUW w ramach nadzoru sanitarnego kontroli wewnętrznej wykryto obecność bakterii grupy coli w ilości 7 jtk/100 ml i enterokoków kałowych w ilości 4 jtk/100 ml. Kolejne badania wykonane przez Inspekcję Sanitarną w ramach urzędowej kontroli jakości wody w dniu 31.08.2023 r. nie potwierdziły obecności enterokoków kałowych, natomiast potwierdziły obecność bakterii grupy coli w 3 punktach zgodności: 4 jtk/100ml, 1 jtk/100ml, 1 jtk/100ml. PPIS we Wrześni w dniu 01.09.2023 wydał komunikat o pogorszeniu jakości wody dla mieszkańców zaopatrywanych przez wodociąg publiczny we Wrąbczynku i pisemnie zobowiązał właściciela wodociągu do podjęcia stosownych działań naprawczych, eliminujących niewłaściwą jakość wody, ustalenia przyczyny niezgodności i przedstawienia wyników badań potwierdzających skuteczność przeprowadzonych działań. Badania wody przeprowadzone w ramach kontroli urzędowej w dniu 04.09.2023 r. wykazały w dalszym ciągu obecność bakterii gr. coli w 2 punktach zgodności w ilości 1 jtk/100 ml i 6 jtk/100ml. W dniu 05.09.2023 r., właściciel wodociągu przedstawił sprawozdania z badań, które nie wykazały zanieczyszczenia bakteriologicznego, co potwierdzono w kolejnych badaniach przeprowadzonych przez organ PIS w dniu 11.09.2023 r. W dniu 13.09.2023 PPIS we Wrześni wydał komunikat o poprawie jakości wody do spożycia. W dniu 6.11.2023 r. kiedy to w ramach kontroli urzędowej do badania pobrano 6 prób wody, tylko w 1 punkcie zgodności wykryto obecność bakterii grupy coli w ilości 1 jtk/100ml, E. coli 1 jtk/100ml i enterokoków kałowych w ilości 1jtk/100ml. PPIS we Wrześni w dniu 08.11.2023 r. wydał komunikat o jakości wody dla osób zamieszkałych pod tym adresem. Badanie wody wykonane w dniu 08.11.2023 r. nie potwierdziło zanieczyszczenia, komunikat został odwołany.

Wodociąg publiczny Pietrzyków: mangan (przekroczenie trwało 102 dni od 17.04.2023 do 27.07.2023 r.) - Do dnia 31.03.2023 r. dla wodociągu publicznego w Pietrzykowie obowiązywała decyzja o warunkowej przydatności wody do spożycia z uwagi na ponadnormatywne wartości manganu wydana w dniu 04.11.2021 r. Decyzja została wykonana, ponieważ badania wody przeprowadzone na sieci w dniach 20.02.2023 r. i 24.03.2023 r. nie wykazały przekroczeń parametru.

W wyniku analizy sprawozdań z badań przeprowadzonych w ramach kontroli urzędowej oraz wewnętrznej kontroli jakości w okresie od 17.04.2023 do 06.06.2023 r. z wodociągu publicznego w Pietrzykowie, w związku z niespełnieniem wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z uwagi na ponadnormatywne zawartości manganu w zakresie 52 - 62 µg/l, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Wrześni w dniu 09.06.2023 r. wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia z przedmiotowego wodociągu. Decyzja obowiązywała do dnia 06.09.2023 r. Właściciel wodociągu doprowadził jakość wody w sieci ww. wodociągu do normom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz okazał się skutecznością podjętych działań naprawczych w postaci wyników wewnętrznej kontroli jakości wody w punktach zgodności obrazujących cały obszar zaopatrzenia. W dniu 07.09.2023 r. PPIS we Wrześni wydał ocenę jakości wody do spożycia a

w dniu 12.09.2023 r. komunikat o poprawie jakości wody do spożycia z wodociągu publicznego w Pietrzykowie. W skali roku oceniono wodociąg jako dostarczający wodę o dobrej jakości.

4. Reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

W 2023 roku do tutejszego organu nie zgłoszono informacji o reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody na nadzorowanym obszarze w gminie Pyzdry.

5. Sposób uzdatniania wody i dezynfekcja

W wodociągach publicznych woda ujmowana jest ze studni głębinowych. Proces uzdatniania wody obejmuje ciśnieniowe napowietrzanie, filtrację oraz dezynfekcję ciągłą przy użyciu podchlorynu sodu.

6. Działania naprawcze, modernizacje

W 2023 r. przeprowadzono modernizację Stacji Uzdatniania Wody we Wrąbczynku polegającą na zamontowaniu 3 zbiorników filtracyjnych wypełnionych złożem keramzytowym oraz katalitycznym, osprzęt i orurowanie oraz zamontowano nową tablicę rozdzielczą. Dodatkowo przeprowadzono remont dachu i elewacji zewnętrznej.

W minionym roku nie odnotowano znaczących awarii urządzeń wodociągowych, mogących mieć istotny wpływ na okresowe braki w dostarczeniu wody.

Otrzymują:

1. Gmina Pyzdry /GiMPyzdry/SkrytkaESP
2. Starostwo Powiatowe /pwrzesinski/SkrytkaESP
3. A/a

H.K.

z up. transzowego Powiatowego
Inspektora Sanitarnego
we Władach
Kierownik Wydziału Nadzoru

mgr inż. Anna Anielska